
Programme de Formation

BESTRIJDING VAN GEDWONGEN HUWELIJKEN: JURIDISCHE, SOCIALE, EN INTERCULTURELE BENADERING

Organisation

Durée : 13 heures et 30 minutes

Mode d'organisation : Présentiel

Contenu pédagogique

Public visé

Deze opleiding is gericht op:

- Ambtenaren en medewerkers van de diensten burgerlijke stand en bevolking van de Brusselse gemeentelijke besturen
- Medewerkers van de Brusselse plaatselijke (gemeenten en OCMW's) en gewestelijke besturen, in het bijzonder medewerkers op het terrein, professionals in preventie en veiligheid, en medewerkers met een sociale functie
- Politieagenten van de politiezones van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Objectifs pédagogiques

Aan het einde van de tweedaagse cursus zijn de deelnemers in staat om:

- De begrippen gedwongen, vroegtijdig, gearrangeerd, grijs, wit en religieus huwelijk, vrije keuze en instemming te definiëren
- De problematiek vanuit een politieke en juridische benadering te begrijpen
- De problematiek uit te leggen aan de hand van een genderanalyse en een intercultureel perspectief binnen de migratiecontext
- Hun interventies aan te passen aan hun nieuwe kennis en door referentie-instrumenten te gebruiken
- Slachtoffers te herkennen, te informeren en te begeleiden

Description

FINANCIERING EN KOSTELOOSHEID

Dankzij de subsidie die door safe.brussels aan de GSOB werd toegekend, en binnen de grenzen van dit budget, is deze opleiding gratis toegankelijk voor het publiek dat door het programma wordt beoogd (zie hieronder), onder voorbehoud van de naleving van onze AV.

INLEIDING

Gedwongen, vroegtijdige en gearrangeerde huwelijken zijn een ernstige mensenrechtenschending, waar vooral vrouwen en jonge meisjes het slachtoffer van zijn. In België krijgt het onderwerp steeds meer aandacht sinds het in 2010 werd opgenomen in het Nationaal Actieplan. Het juridisch arsenaal omtrent het onderwerp wordt ondersteund door internationale verdragen zoals het Verdrag van Istanbul en door overheidsbeleid met als doel die praktijken te voorkomen, de slachtoffers te beschermen en de daders te straffen.

Ondanks die vooruitgang blijven er obstakels bestaan: ongelijke toepassing van de wetten, een gebrek aan bewustwording en de nood aan permanente bijscholing. Zulke huwelijken vinden vaak hun oorsprong in

gendernormen, culturele tradities of economische, sociale en religieuze redenen. Ze komen vaak voor in migratiecontexten, waar de normen van het gastland kunnen botsen met die van het land van herkomst. De complexiteit van die situaties vereist een genderbewuste en interculturele aanpak. Daarvoor wordt een opleidingsprogramma aangeboden aan preventie- en veiligheidsprofessionals. De doelstellingen: hun vaardigheden versterken en hun vermogen verbeteren om slachtoffers te identificeren en hen door te verwijzen naar de juiste diensten.

Het programma werd gelanceerd als onderdeel van het Gewestelijk Opleidingsplan 2021-2024 en het Globaal Veiligheids- en Preventieplan 2021-2024. Die worden ondersteund door safe.brussels en zijn bedoeld om een samenhangende respons in de hele keten van preventie, veiligheid en noodhulp te structureren.

INHOUD

1) Dag 1: De context van gedwongen huwelijken begrijpen

- Introductie van de problematiek huwelijksdwang als vorm van GBV
- Definitie en context huwelijksdwang
  - Kennis van de voorwaarden voor de geldigheid van een huwelijk in België, de verschillende soorten huwelijken onderscheiden en herkennen (gedwongen, gearrangeerd, grijs, wit, religieus, leviraat, sororaat, enz.)
- Juridisch kader
  - Politiek en wettelijk kader voor de strijd tegen gedwongen huwelijken in België: NAP tegen gendergerelateerd geweld (nationaal en regionaal)
  - Strafwetboek, Burgerlijk Wetboek, Col 06/2017 en Conventie van Istanbul (internationaal)
- Voorstellingen van bronnen, tools en good practices
  - Presentatie GemmA (steunpunt Gender en Migratie, Stad Antwerpen) en preventie

2) Dag 2: Interculturele en genderanalyse van gedwongen huwelijken: interventie en ondersteuning

- Huwelijksdwang: beter begrip voor betere preventie en begeleiding
  - Rol van migratie, context en beweegredenen. Risicofactoren
  - De obstakels en moeilijkheden begrijpen waarmee gezinnen in een migratiecontext geconfronteerd worden om er beter rekening mee te kunnen houden en een interventie aan te passen
- Referentiekaders bij GBV
  - Interculturele dialoog (cultureel relativisme, absolutisme, analfabetisme, etc.)
- Getuigenissen op basis van video
  - Een beter inzicht krijgen in de verschillende elementen die aan de grondslag liggen van huwelijksdwang vanuit een intersectioneel perspectief
- Signalen en aandachtspunten voor de begeleiding en gespreksvoering
  - Nadenken over eigen rol in functie van beroepsuitoefening, beter inzicht in de signalen ter preventie en detectie van huwelijksdwang
- Conclusie
  - Tools en bronnen

Modalités pédagogiques

De opleiding is gebaseerd op actieve lesmethoden en interactie (zowel tussen deelnemers onderling als tussen deelnemers en de opleider). Theoretische inzichten worden geïllustreerd aan de hand van reële en concrete voorbeelden uit de praktijk. Daarbij belicht de opleiding de te vermijden valkuilen en de goede praktijken die moeten worden toegepast. Tot slot worden de deelnemers aan de hand van casestudies aangemoedigd om beproefde instrumenten en methoden te gebruiken, met de steun van de opleider.